

Załącznik
do Uchwały Nr XXII/123/2025
Rady Powiatu w Myśliborzu
z dnia 17 grudnia 2025 roku

**„PRZERWIJ CISZĘ” PROGRAM POMOCY DLA OSÓB
ZAGROŻONYCH PRZEMOCĄ DOMOWĄ LUB JEJ
DOŚWIADCZAJĄCYCH
NA LATA 2025 – 2030**

Myślibórz 2025

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
2. Podstawy prawne Programu.....	3
3. Przemoc w rodzinie - diagnoza zjawiska w powiecie myśliborskim.....	4-8
4. Cel Programu.....	8
5. Założenia Programu.....	8-9
6. Reguły uczestnictwa w Programie.....	9-10
7. Monitoring i ewaluacja Programu.....	10
8. Źródła finansowania.....	11
9. Zakończenie.....	11

1. Wprowadzenie

Przemoc domowa jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są zarówno bezpośrednie szkody na zdrowiu fizycznym i psychicznym, jak i poważne długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym. Destrukcyjna siła przemocy niszczy cały system rodzinny, rozsadza go od środka, odbiera poczucie bezpieczeństwa i możliwość prawidłowego rozwoju najmłodszym członkom rodziny. Przemoc posiada ogromną moc wywierania wpływu na całe funkcjonowanie człowieka, na pracę jego umysłu, na jego procesy emocjonalne, jego świat zewnętrzny – niezwalczana przybiera na sile i eskaluje. Doświadczenie przemocy jest wyjątkowo trudną sytuacją, ponieważ osoby bliskie, które zamiast być źródłem miłości i oparcia stanowią realne zagrożenie dla zdrowia i życia. Przemoc domowa występuje we wszystkich grupach społecznych, niezależnie od poziomu wykształcenia i statusu materialnego. Może pojawić się w każdym etapie życia. Żaden człowiek nie powinien i nie może być narażony na przemoc domową, nikt nie ma prawa naruszać jego praw i dóbr osobistych, oraz powodować cierpienia. Dlatego też kwestia ta stanowi ogromne wyzwanie dla służb i instytucji zainteresowanych losem osób zagrożonych przemocą domową lub już jej doświadczających oraz zaspokojeniem potrzeb i praw tych osób. Niniejszy program został stworzony w odpowiedzi na potrzebę zapewnienia kompleksowego wsparcia osobom zagrożonym przemocą domową oraz dla osób, które dotychczas doświadczają przemocy. Jego głównym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa, opieki psychologicznej, prawnej i socjalnej, a tam, gdzie jest to możliwe i bezpieczne – również działania na rzecz reintegracji rodzinnej i odbudowy relacji w oparciu o szacunek, odpowiedzialność i zdrowe wzorce komunikacji. Program „Przerwij Ciszę” uwzględnia zarówno natychmiastową pomoc interwencyjną, jak i długofalowe wsparcie edukacyjne, zorientowane na odbudowę życia w poczuciu bezpieczeństwa i sprawczości.

2. Podstawy prawne Programu

Do prawnych uwarunkowań przyjęcia i realizacji Programu „Przerwij Ciszę” należą:

1. Uchwała Nr 205 Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 (M.P. z 2023 r. poz.1232 z późn. zm.), tj.:

Działanie 2.2.2 Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doświadczających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową.

Działanie 2.3.2 Realizowanie przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą osobom doświadczającym przemocy domowej pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych

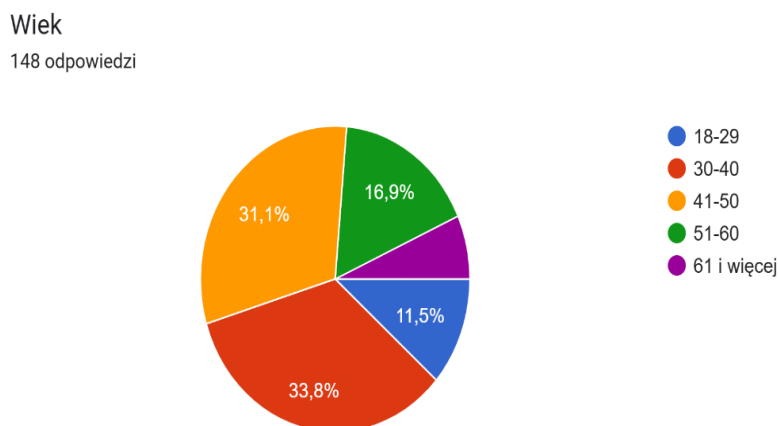
2. Uchwała Nr V/22/2024 Rady Powiatu w Myśliborzu z dnia 27 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030.

3. Przemoc w rodzinie – diagnoza zjawiska w powiecie myśliborskim

Powiat myśliborski na dzień 31 grudnia 2024 zamieszkuje 61 949 mieszkańców, z czego 50,9 % stanowią kobiety, a 49,1 % mężczyźni. W latach 2002 – 2024 liczba mieszkańców zmalała o 9,0 %. Średni wiek mieszkańców wynosi 43,5 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa zachodniopomorskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Na terenie powiatu myśliborskiego niepokojącym zjawiskiem jest występująca przemoc domowa. Skalę tego problemu na terenie Powiatu obrazuje m.in. badanie, które przeprowadzono za pomocą anonimowej ankiety wśród osób dorosłych zamieszkujących teren powiatu myśliborskiego. Powyższe badanie ankietowe przeprowadzono w lutym 2025 r., a odpowiedzi na pytania zostały wykorzystane do opracowania diagnozy. Badaniem objęto 148 osób. W przeprowadzonym badaniu przewagę miały kobiety, które stanowiły 79,7 % odpowiedzi, natomiast mężczyźni 20,3 %. Respondenci, którzy wzięli udział w badaniu reprezentowali zróżnicowany przedział wiekowy. Najliczniejszą grupą osób badanych były osoby pomiędzy 30 – 40 rokiem życia, co stanowiło 33,8 % badanych. Natomiast osoby w grupie wiekowej 61 i więcej mieli najmniejszy udział w badaniu.

Wykres nr 1: Struktura badanej grupy ze względu na wiek.

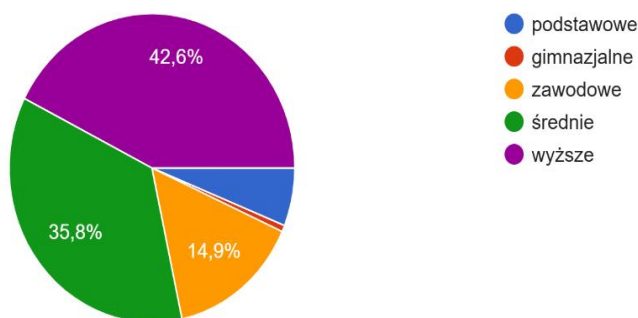

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych w trakcie badania ankietowego.

Wśród badanych najliczniejszą grupę zawodową stanowiły osoby z wykształceniem wyższym 42,6 %, z wykształceniem średnim natomiast 35,8 % ogółu osób badanych, co przedstawia poniższy wykres.

Wykres nr 2: Struktura badanej grupy ze względu na poziom wykształcenia.

Wykształcenie
148 odpowiedzi

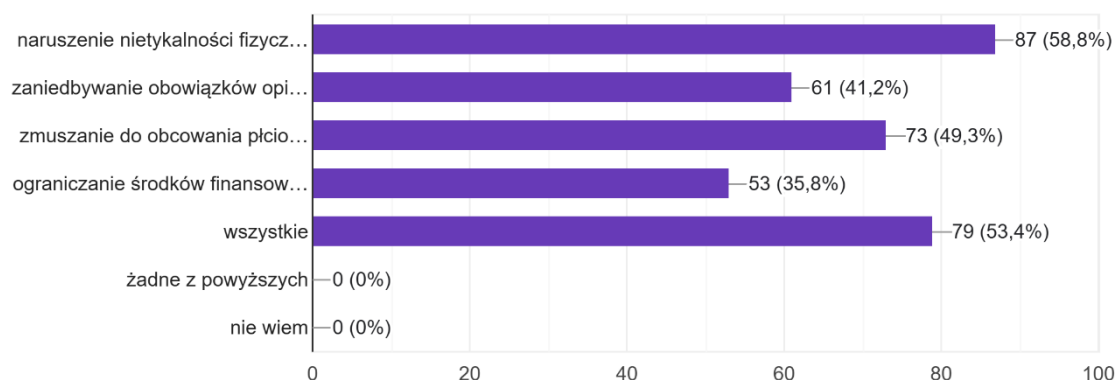

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych w trakcie badania ankietowego.

Chcąc poznać stopień posiadanej wiedzy w obszarze przemocy domowej, zadano osobom ankietowanym pytanie wielokrotnego wyboru „Które z wymienionych zachowań uważa Pan/Pani za przemoc domową?”. W opinii 58,8 % respondentów najczęściej występującym rodzajem przemocy jest naruszenie nietykalności fizycznej. Niemal co drugi ankietowany jako przemoc domową wskazał zmuszanie do obcowania płciowego – 49,3%, zaś 41,2% odpowiedzi wskazywało zaniechanie obowiązków opieki nad członkami rodziny jako przejaw przemocy domowej. 35,8% badanych wskazało jako przejaw przemocy domowej ograniczanie środków finansowych. Jednocześnie 53,4% respondentów uznało wszystkie odpowiedzi za przejaw przemocy domowej.

Które z wymienionych niżej zachowań uważa Pan/Pani za przemoc domową? (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź).

148 odpowiedzi

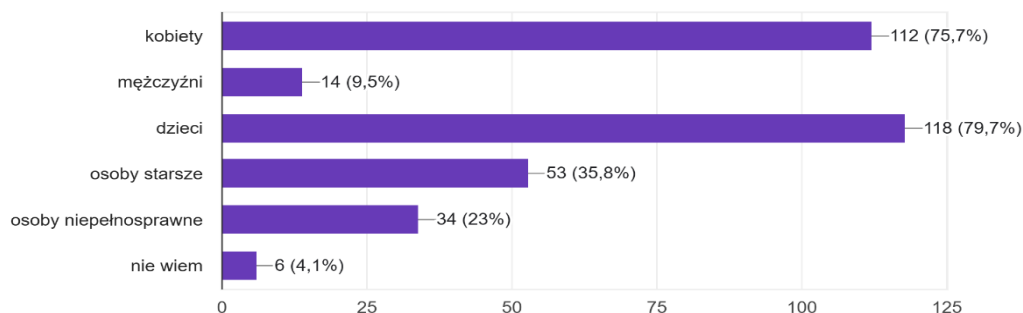

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych w trakcie badania ankietowego.

W ramach badania zadano ankietowanym kolejne pytanie „Kto według Pani/Pana jest najczęściej osobą doznającą przemocy domowej?”. Celem pytania było sprawdzenie, jak badani postrzegają typową ofiarę przemocy w rodzinie oraz jakie obrazy społeczne dominują w ich świadomości. Odpowiedzi respondentów wskazują, że przemoc domowa najczęściej kojarzona jest z sytuacją, w której dzieci i kobiety są osobami doznającymi przemocy domowej – co jest zgodne z rzeczywistymi trendami i raportami organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy.

Kto według Pani/Pana jest najczęściej OSOBĄ DOZNAJĄCĄ przemocy domowej?

148 odpowiedzi

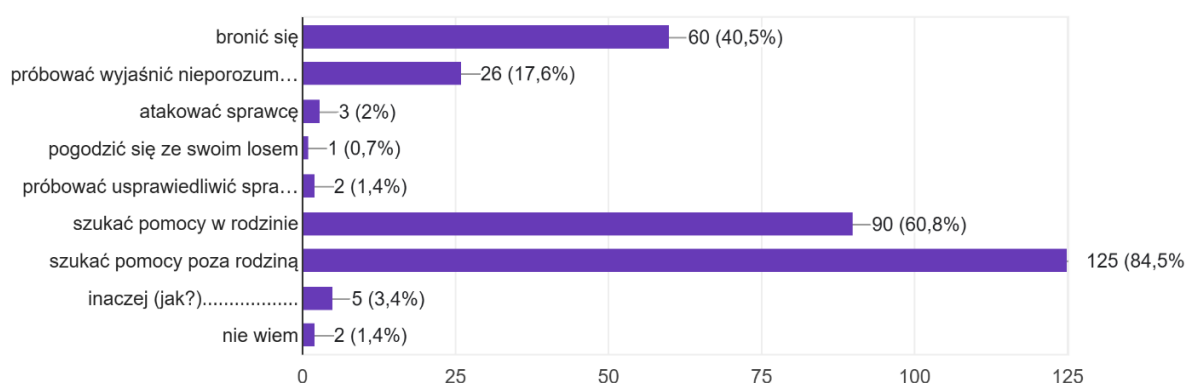

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych w trakcie badania ankietowego.

Po wcześniejszym pytaniu dotyczącym wskazania osób najczęściej doznających przemocy domowej, ankietowanym zadano kolejne pytanie, mające na celu poznanie ich wiedzy oraz wyobrażeń dotyczących możliwych reakcji i działań w sytuacji doświadczania przemocy. Większość respondentów słusznie wskazała na potrzebę szukania pomocy poza rodziną, co świadczy o rosnącej świadomości społecznej w zakresie dostępnych form wsparcia.

Jak Pani/Pana zdaniem powinna zachować się OSOBA DOZNAJĄCA przemocy domowej?

148 odpowiedzi

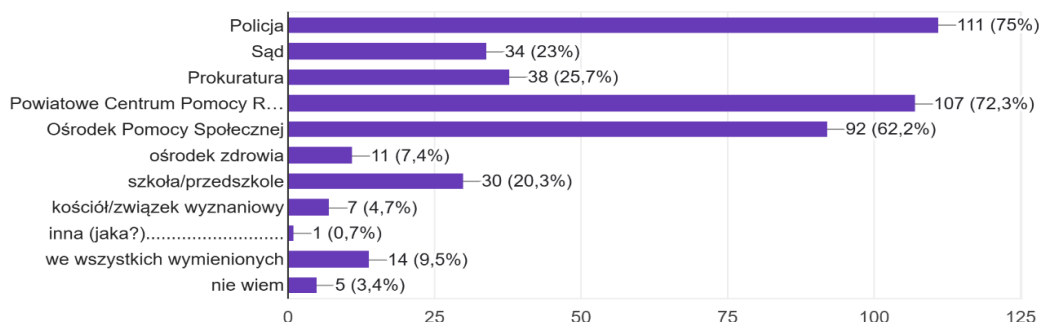

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych w trakcie badania ankietowego.

W dalszej części badania, ankietowanym zadano pytanie sprawdzające ich wiedzę na temat instytucji i miejsc, w których osoby doznające przemocy domowej mogą szukać pomocy. Respondenci mieli możliwość wyboru więcej niż jednej odpowiedzi.

W której z niżej wymienionych instytucji osoby doznające przemocy domowej mogą uzyskać pomoc? (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

148 odpowiedzi

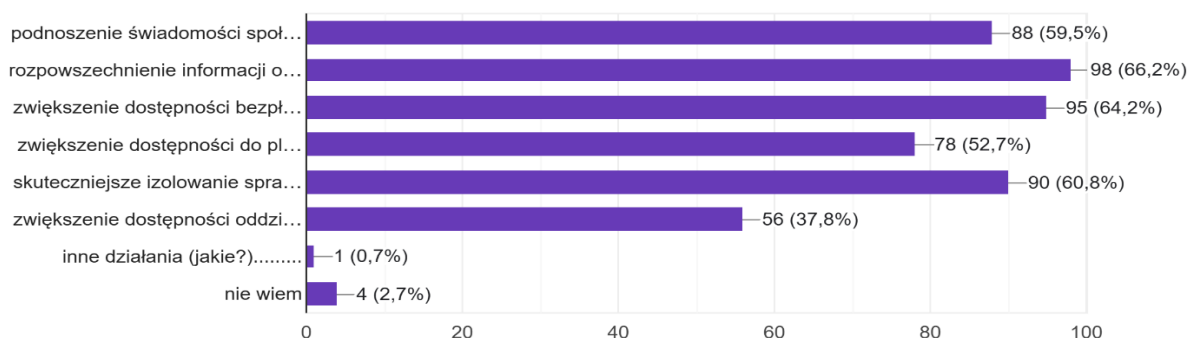
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych w trakcie badania ankietowego.

Wyniki wskazują, że większość badanych ma ogólną orientację co do instytucji, które oferują pomoc osobom doznającym przemocy. Policja oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zostały najczęściej wskazane jako miejsca pierwszego kontaktu, co pokazuje zaufanie społeczne do tych struktur w kontekście przeciwdziałania przemocy. Niską liczbę wskazań otrzymały placówki ochrony zdrowia, mimo że lekarze pierwszego kontaktu często są jednymi z pierwszych, którzy mogą zauważyć oznaki przemocy.

W ostatnim etapie badania ankietowego, respondenci zostali poproszeni o wyrażenie swojej opinii na temat tego, co ich zdaniem pomogłoby poprawić skuteczność działań pomocowych dla osób doznających przemocy domowej. Pytanie miało charakter wielokrotnego wyboru.

Co Pani/Pana zdaniem pomogłoby w zwiększeniu skuteczności pomocy osobom doznającym przemocy domowej?

148 odpowiedzi

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych w trakcie badania ankietowego.

Badani na pierwszym miejscu wskazali rozpowszechnienie informacji o dostępnych formach pomocy i miejscach, gdzie można zgłosić się z tym problemem (plakaty, ulotki, informatory). Odpowiedzi takiej udzieliło 66,2% badanych. W dalszej kolejności ankietowani udzielali następujących odpowiedzi: zwiększenie dostępności bezpłatnego poradnictwa prawnego, socjalnego, psychologicznego – 64,2%, skuteczniejsze izolowanie sprawców przemocy domowej – 60,8%, podnoszenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej, jej form, przyczyn i skutków – 59,5%, zwiększenie dostępności do placówek

specjalizujących się w pomocy ofiarom przemocy domowej, w tym zapewnienie schronienia – 52,7%, zwiększenie dostępności oddziaływań kierowanych do sprawców przemocy domowej (programy korekcyjno – edukacyjne) – 37,8% natomiast 2,7% ankietowanych udzieliło odpowiedzi: nie wiem.

Celem badania było poznanie aktualnej skali zjawiska przemocy domowej na terenie powiatu myśliborskiego w opinii mieszkańców powiatu, tj. osób dorosłych. Cel powyższy został osiągnięty w toku analizy i interpretacji danych, która pozwoliła na poznanie skali zjawiska i sformułowanie przyszłych działań profilaktycznych na terenie powiatu myśliborskiego, w celu opracowania programów pomocowych zmierzających do poprawy sytuacji na terenie powiatu, a co za tym idzie, do poprawy jakości życia mieszkańców. W zdecydowanej większości respondenci są świadomi, jakie zachowania noszą znamiona przemocy domowej. Dysponują również wiedzą dotyczącą tendencji społecznych dotyczących kategorii osób najczęściej doświadczających przemocy, jak i ją stosujących.

4. Cel Programu

Celem programu „Przerwij Ciszę” jest zmiana wzorców zachowań osób, które doświadczają / doświadczały lub są zagrożone przemocą w rodzinie – praca nad zmniejszeniem lęku, wzmocnienie poczucia sprawczości, zmiana sposobu funkcjonowania wynikająca z poczucia bezradności. Ponadto spodziewane efekty dotyczą również zwiększenia świadomości na temat przemocy domowej. Powyższy program nastawiony jest na udzielanie profesjonalnej pomocy osobom zagrożonym i doświadczającym przemocy domowej, a także zapewnienie im bezpieczeństwa opartych na nauce uczenia i trenowania działań nakierowanych na zatrzymanie doświadczania przemocy poprzez:

- zwiększenie świadomości praw osobistych,
- nabycie wiedzy na temat zjawisk towarzyszących przemocy,
- zakwestionowanie mitów dotyczących zjawiska przemocy domowej,
- zmniejszenie poczucia winy,
- odkrywanie uczuć związanych z doświadczaniem przemocy,
- zwiększenie poczucia własnej wartości,
- wydobywanie zasobów klienta i jego mocnych stron,
- kształtowanie prawidłowych relacji z dziećmi w rodzinach dotkniętych przemocą,
- planowanie zmian, potrzebnych do rozpoczęcia samodzielnego życia,
- nauka dbania o bezpieczeństwo dzieci oraz własne,
- zmiana postawy wobec siebie,
- wskazywanie obszarów kompetencji – poszukiwanie, wzmacnianie i wydobywanie zasobów osobistych,
- określenie potrzeb, następnie ich realizacja,
- zwiększenie poczucia mocy osobistej,
- zachęcanie do samodzielności oraz nauka asertywności.

5. Założenia Programu

5.1. Realizatorzy Programu

Za realizację oraz koordynację działań objętych Programem odpowiedzialne jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Myśliborzu. Zadania przewidziane do wykonania

w ramach Programu realizowane będą przy współpracy z innymi podmiotami, w szczególności urzędami, sądami itp., działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Miejscem realizacji Programu będzie siedziba Działu Interwencji Kryzysowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Myśliborzu przy ul. Spokojnej 13. Program „Przerwij Ciszę” realizowany będzie w planie pięcioletnim. Wsparcie będzie udzielane w trybie ciągłym, przy zachowaniu elastyczności dostosowanej do indywidualnych potrzeb uczestników programu.

5.2. Odbiorcy Programu

Cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego Programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin zagrożonych i doświadczających przemocy domowej jak i ochronie ofiar przemocy domowej w szczególności. Skierowany jest do osób dorosłych dotkniętych powyższym problemem z terenu powiatu myśliborskiego, które zmagają się na w życiu codziennym z powyższym zjawiskiem, jak również do świadków przemocy, par małżeńskich lub związków partnerskich, o których wiadomo, że ich relacja miała charakter przemocy, a które wykazują pozytywną motywację do pracy nad zmianą i rozwojem relacji rodzinnych. Odbiorcami mogą być także osoby podejmujące działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym społeczność lokalna.

5.3. Zakładane rezultaty Programu

Program zakłada osiągnięcie następujących rezultatów:

1. Nabycie umiejętności reagowania na zachowania przemocowe.
2. Nabycie umiejętności skutecznego szukania pomocy.
3. Wsparcie rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy domowej.
4. Wzmocnienie rodzin w radzeniu sobie z problemami wychowawczymi.
5. Odzyskanie poczucia bezpieczeństwa oraz własnej wartości.
6. Wzrost działań profilaktycznych w zakresie edukacji społecznej.
7. Poprawa sytuacji rodzinnej osób doświadczających i zagrożonych przemocą domową.
8. Wzbudzenie motywacji do zmiany zachowań i postaw godzących w dobro innego człowieka.

6. Reguły uczestnictwa w Programie

Program „Przerwij Ciszę” skierowany jest do osób doświadczających lub znajdujących się w sytuacji zagrożenia przemocą ze strony członka rodziny, partnera lub innej osoby bliskiej. Uczestnictwo w programie odbywa się na zasadach dobrowolności i poufności, z zachowaniem bezpieczeństwa oraz godności uczestników bez względu na wiek, płeć, pochodzenie czy status materialny.

Wszystkie działania podejmowane w ramach Programu „Przerwij Ciszę” będą dokumentowane poprzez:

- listy obecności (obejmujące datę spotkania, czas trwania spotkania, czytelne podpisy uczestników Programu oraz prowadzącego/prowadzących oddziaływanie).
- dokumentację indywidualną (ogólne zapisy, podstawowe dane informacyjno – diagnostyczne, tematyka spotkań – karta pracy).

Zasady uczestnictwa obejmują:

1. Osoby zainteresowane pomocą mogą zgłosić się samodzielnie lub za pośrednictwem instytucji (np. policji, opieki społecznej, szkoły, placówki ochrony zdrowia).
2. Uczestnikami mogą zostać wszystkie osoby (pełnoletnie lub małoletnie za pośrednictwem opiekuna), które doświadczają lub są zagrożone przemocą fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną lub inną formą przemocy domowej.
3. Nie jest wymagane wcześniejsze zgłoszenie sprawy do organów ścigania, choć zaleca się równoległe korzystanie z dostępnych środków prawnych.
4. Osoby objęte Programem mają prawo do korzystania z pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, socjoterapeutycznej.
5. Wszystkie informacje udzielane przez uczestników objęte są tajemnicą zawodową i przetwarzane zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych.
6. Uczestnicy mogą w każdej chwili zrezygnować z udziału w programie bez podawania przyczyny.

Program ma charakter wspierający, nieoceniający i oparty na szacunku dla decyzji i tempa osób zagrożonych i doświadczających przemocy domowej.

7. Monitoring i ewaluacja Programu

„Przerwij Ciszę” Program Pomocy dla Osób Zagrożonych Przemocą Domową lub jej Doświadczających na lata 2025 – 2030 został opracowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Myśliborzu. Zadania określone w Programie będą realizowane przez cały czas trwania programu. W miarę występowania potrzeb jak również możliwości finansowych powiatu myśliborskiego zadania te będą aktualizowane i rozszerzane, by były zgodne ze zmieniającymi się przepisami prawa. Celem monitoringu w programie pomocowym dla osób doświadczających lub zagrożonych przemocą domową jest zapewnienie skuteczności, bezpieczeństwa oraz wysokiej jakości świadczonego wsparcia. Monitoring ma również na celu wczesne wykrywanie potencjalnych problemów oraz dostosowywanie działań do zmieniających się potrzeb uczestników programu. Na zakończenie Programu osoby objęte wsparciem (jeśli wyrażą zgodę) zostaną poproszone o anonimowe wypełnienie ankiety. Ankieta będzie dotyczyć m.in. poczucia bezpieczeństwa, dostępności pomocy, skuteczności interwencji oraz zadowolenia z oferowanych usług. Wszystkie działania w ramach monitoringu prowadzone będą z zachowaniem pełnej anonimowości i ochrony danych osobowych, z uwzględnieniem szczególnych potrzeb osób doświadczających przemocy. Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie poprzez sprawozdawczość, która dokonana zostanie nie później niż do końca pierwszego kwartału każdego roku następującego po roku sprawozdawczym. Sprawozdanie obejmować będzie następujące wskaźniki:

- formy udzielanej pomocy,
- liczbę osób korzystających z pomocy,
- liczbę udzielanej pomocy,
- potrzeby w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Program ma charakter otwarty zarówno w zakresie merytorycznym, jak i czasowym, i w każdym czasie – jeśli zajdzie taka potrzeba może być uzupełniany i zmieniany.

8. Źródła finansowania

Program będzie realizowany w ramach środków własnych. Możliwe jest również pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania.

9. Zakończenie

Mimo wzrastającej świadomości społeczeństwa, gdy przychodzi zmierzyć się z problemem przemocy domowej, wraca poczucie niemocy i przekonanie, że jesteśmy sami, że spoczywa na nas ogromna odpowiedzialność. Dlatego też realizacja powyższego Programu ma na celu poprawę stanu bezpieczeństwa w rodzinie. Istotnym jego elementem jest koordynacja działań podejmowanych przez Powiat Myśliborski na rzecz osób i rodzin zagrożonych oraz doświadczających przemocy domowej.

Zadaniem Programu jest dalsze wprowadzanie w życie działań mających na celu wszechstronną inicjatywę, której nadrzędnym celem jest ochrona życia, zdrowia i godności osób zagrożonych i doświadczających przemocy domowej. Dzięki skoordynowanym działaniom zespołu specjalistów – możliwe jest zapewnienie uczestnikom bezpieczeństwa, wsparcia emocjonalnego oraz konkretnych narzędzi do budowania nowej, niezależnej sytuacji życiowej. Choć zakończenie udziału w Programie może oznaczać formalne zamknięcie wsparcia w jego ramach, uczestnicy otrzymają informacje o dalszych możliwościach i formach pomocy oraz kontaktach do instytucji i specjalistów zajmujących się udzielaniem pomocy zarówno osobom zagrożonym jak i doświadczającym przemocy domowej.